

1.3.2021

VN/1308/2020

ANVISNING OM FÖRFARANDENA I TITELÄRENDEN

Innehåll

ANVISNING OM FÖRFARANDENA I TITELÄRENDEN	1
1 Allmänt	2
2 Förutsättningar för förläning av titlar	2
3 Framställningar om förläning av titlar	3
4 Handläggning av framställningar om förläning av titlar	5
5 Titelnämndens uppgifter	5
6 Republikens presidents beslut	6
7 Republikens presidents öppna brev	6
8 Skatt för titlar	6
9 Beslutets offentlighet	7
10 Ny framställning om förläning av en titel efter avslag	7
11 Förslag till förläning av en ny titel	7
12 Kontaktuppgifter	8
BILAGA: De titlar som anges i titelförordningen enligt skattegrupp	9

1 Allmänt

Titlar innebär ett offentligt erkännande till en medborgare som gjort en insats för det finländska samhället. En titel medför inga sådana rättigheter och skyldigheter som följer med t.ex. en motsvarande tjänstetitel.

På handläggningen av de titelärenden som statsrådets kansli har beredningsansvar för tillämpas republikens presidents förordning om titlar (381/2000, ändrad 478/2020, nedan "titelförordningen"). Förordningen baserar sig på lagen om offentlig belöning (1215/1999) och enligt den lagen fattar republikens president beslut i ärenden som gäller enskilda titlar, om det inte har föreskrivits att någon annan myndighet ska fatta beslutet.

Denna anvisning gäller endast de titlar som hör till statsrådets kanslis beredningsansvar. Det finns ungefär hundra sådana titlar och de räknas upp enligt skattegrupp i bilagan till titelförordningen och denna anvisning.

Utöver de titlar som hör till statsrådets kanslis beredningsansvar fattar republikens president också beslut om andra offentliga belöningar, såsom olika utmärkelse- och förtjänsttecken samt t.ex. titeln akademiker. **Denna anvisning gäller inte dessa andra offentliga belöningar.**

Den som förlänas en titel ska vara särskilt meriterad, väl ansedd, oförvitlig och lämpad att förlänas den titel som föreslås. Dessa allmänna förutsättningar för förläning av en titel bedöms som en helhet med hänsyn till de omständigheter som anförts i titelansökan, mottagna redogörelser och andra kända omständigheter. Vid beredningen av en ansökan om förläning av en titel görs en noggrann bedömning av personens förutsättningar att förlänas titeln.

Titelnämnden utvärderar titelframställningarna utifrån statsrådets kanslis beredning och förordar att framställningarna ska godkännas av republikens president, om det bedöms att de allmänna förutsättningarna för förläning av titlar uppfylls. Republikens president fattar i allmänhet beslut om förläning av titlar två gånger om året.

Lagstadgad skatt betalas för det öppna brev med vilket republikens president förlänar titeln.

Antalet förlänade titlar varierar årligen. Åren 2018–2019 förlänade republikens president i genomsnitt 140 titlar per år.

2 Förutsättningar för förläning av titlar

En allmän förutsättning för förläning av titlar är att mottagaren är väl ansedd, oförvitlig och lämpad att förlänas den titel som föreslås. Dessa allmänna förutsättningar för förläning av en titel bedöms som en helhet med hänsyn till de omständigheter som anförts i titelansökan, mottagna

redogörelser och andra kända omständigheter. För bedömning av detta begärs om varje person som föreslås bli förlänad en titel ett utlåtande av Rättsregistercentralen, polisen och Skattestyrelsen. Titelnämnden kan utöver dessa registeruppgifter också känna till andra omständigheter som påverkar bedömningen av om en person är väl ansedd och oförvitlig.

Eftersom en titel enligt lag är en offentlig belöning har det ansetts att den som förlänas en titel ska ha lyckats exceptionellt väl i sin yrkes- eller ämbetskarriär eller i sitt livsverk i övrigt. Dessutom förutsätts samhälleliga meriter. Dessa kan vara statliga eller kommunala eller ha samband med personens verksamhet inom t.ex. organisationer, frivilligarbete eller kyrkan.

En föreslagen titel ska, om möjligt, återspegla personens livsverk.

Det kan finnas flera titlar inom samma sektor och de har en viss hierarki, enligt vilken förlänningen av titlar bedöms.

I lagstiftningen om titlar anges inga åldersgränser. Utgångspunkten är dock att titlar ska förlänas personer som har fyllt 50 år, eftersom de hunnit samla de meriter som behövs. Titlar har förlänats personer i arbetslivet och personer som stått i beråd att gå i pension eller gått i pension. En person förlänas i allmänhet endast en titel för sitt livsverk.

Om personen i fråga **under de sju senaste åren** har förlänats ett utmärkelsetecken av Frihetskorsets, Finlands Vita Ros eller Finlands Lejons orden eller någon annan av de titlar som förlänas av republikens president, har en annan titel i regel inte förlänats. Det bör inte heller samtidigt ansökas om en titel och ett utmärkelsetecken för samma person.

Titlar förlänas i regel inte under det kalenderår då personen **fyller s.k. jämna år**, eftersom man vill framhäva att titlar förlänas på basis av meriter.

Samma titel kan förlänas flera personer. Arkiatertiteln eller socialöverrådstiteln kan innehas av endast en person åt gången (titelförordningens 3 §).

Enligt 8 § i titelförordningen kan den som innehar en titel mista titeln, om han eller hon döms till fängelsestraff på mer än ett år.

3 Framställningar om förlänning av titlar

Titelärenden inleds genom en skriftlig framställning som riktas till republikens president (titelförordningens 4 §).

Framställningen om förlänning görs med en webblankett i tjänsten suomi.fi (sökord: titel) eller på statsrådets kanslis webbplats på <https://vnk.fi/sv/hederstitel>.

Framställningen kan göras av enskilda personer, sammanslutningar eller enskilda personer och sammanslutningar tillsammans. En kommun kan även ensam ansöka om titlar. De som gör en framställning ska på förhand se till att personen i fråga är medveten om att han eller hon föreslås bli förlänad en titel. Av personen ska begäras skriftligt samtycke till att uppgifter om honom eller henne utreds.

Ingen kan föreslå sig själv som mottagare av titel.

Den skriftliga framställningen om förläning av en titel ska innehålla en kort och koncis motivering.

Om ansökan gäller en titel i näringslivet ska av ansökan framgå de centrala nyckeltalen i företagsverksamheten, såsom omsättningens storlek. Titlar som hänför sig till näringslivet är till exempel bergsråd, energiråd, kommerseråd, industriråd, ekonomieråd och företagarråd.

Bilagor till framställningar om förläning av titlar

Redogörelser och handlingar antingen på finska eller på svenska:

1. En så noggrann och detaljerad **meritförteckning** (CV) som möjligt av vilken framgår personens fullständiga namn, personbeteckning, hemadress, studier, huvudsyssla, bisysslor, förtroendeuppdrag och tidpunkterna för dem, samt i fråga om tjänstemän dessutom **ett matrikelutdrag**.
2. I fråga om föreningar och sammanslutningar ett utdrag ur eller en styrkt kopia av **de beslutsprotokoll** som hänför sig till framställningen.
3. **En förbindelse att betala skatten för titeln**. Om förbindelsen ingås av privatpersoner ska den undertecknas av minst två personer.

Storleken på den skatt som betalas för en titel fastställs enligt den titel som förlänats och mottagarens huvudsyssla. För personer som är anställda i huvudsyssla hos staten, en kommun eller kyrkan eller personer som har gått i pension från en sådan anställning är skatten lägre.

4. Personens **samtycke till att statsrådets kansli** begär utlåtanden av olika myndigheter.
5. **Uppgifter om kontaktpersonen**: namn, adress, telefonnummer och e-postadress.

Till ansökan kan dessutom fogas förordande utlåtanden av aktörer som vill stödja en enskild ansökan om förläning av en titel.

Alla handlingar ska lämnas in elektroniskt.

Om en ansökan av grundad anledning inte kan göras på nätet kan den lämnas in på papper till statsrådets registratörskontor.

I detta fall ska initiativtagarna underteckna framställningen med namnförtydliganden. I samband med underskriften anges undertecknarens ställning i sammanslutningen.

4 Handläggning av framställningar om förläning av titlar

Efter att ha kontrollerat att framställningen formellt sett är korrekt och att den innehåller de handlingar och bilagor som behövs, sänder statsrådets kansli framställningen på remiss till Rättsregistercentralen, det behöriga regionförvaltningsverket, den behöriga polismyndigheten och Skatteförvaltningen samt, beroende på titeln, till andra myndigheter och instanser som kansliet finner behövliga.

På grund av det relativt omfattande och tidskrävande remissförfarandet är handläggningstiden för framställningar minst ett halvt år. Handläggningstiden kan också vara betydligt längre.

Det är möjligt att komplettering av ansökan begärs under handläggningen.

Titelnämnden behandlar framställningar om förläning av titlar vanligen två gånger om året. Framställningar som lämnats in före utgången av december behandlas under våren och framställningar som lämnats in före utgången av juni under hösten.

Republikens president förläner titlar efter titelnämndens handläggning vanligen två gånger om året, i maj och december.

5 Titelnämndens uppgifter

För handläggningen av titelärenden finns i anslutning till statsrådets kansli en titelnämnd, som utvärderar titelframställningarna och förordar att framställningarna ska godkännas av republikens president, om det bedöms att de allmänna förutsättningarna för förläning av titlar uppfylls (titelförordningens 6 §).

Nämnden tillsätts av republikens president med stöd av lagen om offentlig belöning. Statsministern är ordförande för nämnden som därutöver kan omfatta högst nio ledamöter, som utses för sex år åt gången. Ledamöterna företräder sakkunskap om samhällsfrågor, kultur och näringsliv. Sekreterare för nämnden är en tjänsteman vid statsrådets kansli (titelförordningens 6 §).

Föredraganden från statsrådets kansli bereder och föredrar framställningarna om förläning av titlar för titelnämnden. Efter

handläggningen i nämnden föredrar statsministern framställningarna för republikens president.

Titelnämnden kan förorda eller låta bli att förorda en framställning. Nämnden kan också skjuta upp handläggningen av ett ärende t.ex. för att få tilläggsredogörelser eller föreslå att en annan titel som bättre passar personens meriter ska förlänas i stället för den föreslagna titeln.

6 Republikens presidents beslut

Efter handläggningen i titelnämnden fattar republikens president beslut om titlarna och detta görs i statsrådet vid presidentföredragningen utan statsrådets förslag till avgörande.

Information om de titlar som förlänats publiceras efter föredragningen på statsrådets kanslis webbplats. Om ansökan avslås eller personen erbjuds en annan titel, kontaktar statsrådets kansli framställningens kontaktperson.

7 Republikens presidents öppna brev

När republikens president förlänar en titel utges som expedition ett öppet brev om titeln som presidenten undertecknar.

Det öppna brevet är förutom en expedition också ett slags diplom som görs högtidligt av statsledningens underskrifter och ett sigill. I det öppna brevet konstateras det att republikens president förlänat personen rätt att använda titeln.

När skatten har betalats ska det öppna brevet så snabbt som möjligt avhämtas från statsrådets distributionscentral. När det öppna brevet avhämtas ska man med ett betalningskvitto visa att skatten är betald.

På särskild begäran kan det öppna brevet sändas som rekommenderat brev och då ska kvittot över betald skatt skannas och sändas per e-post till statsrådets kansli arvonimiasiat@vnk.fi.

8 Skatt för titlar

Storleken på den skatt som betalas för en titel fastställs enligt den titel som förlänats och mottagarens huvudsyssla. Det finns 16 skatteklasser (lagen om skatt för titlar).

För personer som är anställda i huvudsyssla hos staten, en kommun eller kyrkan eller personer som gått i pension från en sådan anställning är skatten lägre än för andra. Skattebeloppet varierar mellan 70 och 48 400 euro beroende på titeln. Om den som förlänas en titel har varit anställd hos

staten, en kommun eller kyrkan varierar skattebeloppet mellan 50 och 12 100 euro.

Information om beloppet av den skatt som ska betalas **sänds till kontaktpersonen för ansökan** några veckor efter att titeln förlänats.

Den som har gjort framställningen om titeln är skyldig att betala skatten. Skatten ska betalas enligt anvisningarna om skattebetalning via banken till Skatteförvaltningen, inte till statsrådets kansli. Vid betalning ska referensnummer 5555 alltid uppges. Skatten kan också betalas före förfallodagen. Brevet kan avhämtas genast när skatten är betald.

9 Beslutets offentlighet

Republikens presidents beslut om titlar är offentliga. Statsrådets kansli meddelar på förhand föredragningsdatumet på kansliets webbplats.

Statsrådets kansli informerar genast efter presidentföredragningen om vem som förlänats titlar och vilka titlar som förlänats. Information om beslutet kan begäras efter att republikens president fattat beslutet. Begäran kan lämnas till statsrådets kansli per telefon eller e-post. Kontaktinformationen finns under punkt 12 i denna anvisning.

10 Ny framställning om förläning av en titel efter avslag

Om en titel inte förlänats, lönar det sig att vänta några år så att fler meriter hinner förvärfvas. Därefter kan man inleda en ny framställning om samma titel. Av särskilda skäl kan en ny framställning göras ännu tidigare, t.ex. om viktiga motiveringar som påverkar beslutet har fallit bort ur den första framställningen.

11 Förslag till förläning av en ny titel

En ansökan om förläning av en titel kan också gälla en ny titel som ännu inte finns och som således inte nämns i bilagan till titelförordningen. När en person föreslås bli förlänad en ny titel ska motiveringar anges till att den nya titeln införs.

Om det bestäms att en ny titel ska införas, ska den genom en författningsändring tas in i bilagan till titelförordningen, och efter detta kan republikens president förläna titeln. Samtidigt bestäms också till vilken skattegrupp titeln ska fogas.

I praktiken införs nya titlar sällan.

12 Kontaktuppgifter

Ytterligare information

Statsrådets kansli, titelärenden
Telefon vardagar kl. 9-12: 0295 161031;
0295 160270 (Merja Saaritsa-Lantta)

E-post: arvonimiasiat@gov.fi
<https://vnk.fi/sv/hederstitel>

Statsrådets registratorskontor

Titelärenden
PB 23
00023 STATSRÅDET
tfn 0295 16001 (statsrådets växel)
E-post: kirjaamo.vnk@gov.fi

Timo Lankinen
understatssekreterare

Annikka Salminen
föredragande

BILAGA: De titlar som anges i titelförordningen enligt skattegrupp*Titlar grupp 1*

statsråd
bergsråd

Titlar grupp 2

energiråd
utomordentligt sändebud
kommerseråd
trafikråd
lantbruksråd
turistråd
sjöfartsråd
forstråd
minister
finansieringsråd
industriråd
riksdagsråd
kommunikationsråd
överborgmästare

Titlar grupp 3

apoteksråd
ingenjörskamrer
försäkringsråd
företagarråd

Titlar grupp 4

stadsdirektör
stadsråd

Titlar grupp 5

arkiater
lagman
lantråd
patentråd
byggnadsråd
socialöverråd

Titlar grupp 6

kansliråd
pressråd
landskapsråd
professor
sjukhusråd

Titlar grupp 7

budgetråd
veterinäråd

ödemarksråd
regeringsråd
fiskeriråd
fältbiskop
kulturråd
kommunalråd
idrottsråd
medicinalråd
lantmäteriråd
skogsbruksråd
museiråd
ungdomsråd
polisråd
generalkonsul
arbetarskyddsråd
hamnråd
beskattningsråd
miljöråd

Titlar grupp 8

yrkesutbildningsråd
balettråd
filmråd
organisationsråd
fiskerihushållningsråd
kammarråd
handelsråd
häradsråd
fastighetsråd
tryckeriråd
biblioteksråd
högskoleråd
hembygdsråd
hushållsråd
hemslöjdsråd
skoloråd
kommunaldirektör
handarbetsråd
lotsråd
legationsråd
musikråd
undervisningsråd
sockenråd
borgmästare
trädgårdsråd
revisionsråd
församlingsråd
socialråd

konstråd
ekonomieråd
teaterråd
hälsovårdsråd
flottningsråd

Titlar grupp 9

överagronom
överarkitekt
överingenjör
överintendent
överforstmästare

Titlar grupp 10

konsul
legationssekreterare
ekonomiedirektör
överkamrer
överbyggmästare

Titlar grupp 11

rektor
vicekonsul

Titlar grupp 12

överlärare

Titlar grupp 13

assessor
veterinärassessor
lektor

Titlar grupp 14

intendent
kamrer
postmästare
prost
fältkamrer

Titlar grupp 15

flygkapten

Titlar grupp 16

director cantus
director musices